

ואתחנן - לעיל (ג', כ"ב) כתיב לא תיראום, חזקתי את ישראל אולי ירחם עלי. **ואתחנן.** בגימטריא שירה. שאמר לפניו שירה כדי שישמע תפלתו. סמך ה' אלקיכם (שם) לואתחנן לומר שויתי ה' לנגדי תמיד (תהלים ט"ז, ח'): בעל הטורים

ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמור כו'. תיבת לאמר, הוא מיותר. והנראה, דהפירוש הפסוק ואתחנן אל ה' בעת ההוא, פירוש שהיה מתחנן תחילה כדי שיוכל להתפלל אחר כך. לאמור, פירוש הדבר שהיה צריך לאמר אלא שקודם לא היה יכול לאמר, כי היה בוש מלפניו יתברך והיה צריך להתפלל שיוכל להתפלל: ספר קדושת לוי

אתה החילות, היינו שמשה טען נגד הש"י אתה שלחת לי רצון להתפלל, ופתחת לי פתח, והש"י השיב לו לרב לך היינו כי כל האתעוררותא שלחתי לך בכדי שילמדו ממך ישראל לדורות איך להתפלל לה' ולא ימנעו א"ע, ועתה רב לך, די לך כי יוכלו ללמוד מזה די צרכם: ספר מי השילוח

תפלת מרע"ה לכנוס לארץ ולא נענה. נראה שהיא להעלות כל תפלות בנ"י אשר א"י לעלות. כל אותן התפילות הפסולות יש להם תיקון ועלי' ע"י תפלה זו. והכל במדה לאשר מרע"ה מסר נפשו בעבור בנ"י וגם מה שביקש לעלות לא"י הי' ג"כ רק לטובת ישראל. כי ידע שאם לא יכניסם הוא. ישחיתו אח"כ דרכם. כמ"ש הן בעודני חי כו'. לכן הועיל תפלתו זאת לבנ"י אף שלא נעשה בקשתו לא הי' לבטלה ח"ו התפלה: ספר שפת אמת - שנת תרל"ה

שבת נחמו

נחמו נחמו עמי יאמר אלקיכם. (ישעיה מ', א') בעת שינחם השם יתברך במהרה בימינו אותנו יזכור לנו כל הצרות שעברו עלינו כדי שיהיה נחמה בכפליים. וזהו אלקיכם, מדת הדין:

או יבואר, נחמו נחמו כו'. כי מה שהשם יתברך מנחמינו בזה לבד יש לנו נחמה. דרך משל, אינו דומה שומע מפי השר דברים ניחומים ודברי אהבה אינו נחמה עד גמר קבלת טובה ממנו, מה שאין כן פי מלך רצונו כעב מלקוש ואמרי פיו הם מעשה טוב גמור, כי בשמוע דברי תנחומים מפיו ישעשעו נפשינו.

או יאמר, שהנחמה כפולה במה שכל הסיבות אף על פי שאינם נראים נוגעים אלינו הם בשבילנו זה אלקים אלקינו הוא ינהגנו כו', אלקים סיבות כל הסיבות. אלקינו, שכל הסיבות הסובבים הם בשבילנו כמאמר חכמינו ז"ל חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם. וזהו יאמר אלקיכם: וכו':

נחמו נחמו עמי יאמר אלקיכם. (ישעיה מ', א') הנה בעת שישראל עושין רצונו של מקום נקרא אלקינו, כי בזה אנו מורים שהוא אלקינו. וזהו פירוש הפסוק (תהלים ס"ז, ז') יברכנו אלקים אלקינו, פירוש שהבורא יתברך יברכנו שיהא נקרא אלקינו. וזהו אמר הנביא שנחמו נחמו, ובמה לזה אמר הכתוב שיאמר אלקיכם: וכו':

בשבת נחמו קורין עשרת הדברות, ובשבועות קורין גם כן עשרת הדברות, כי בשבועות נתן הקדוש ברוך הוא תורה לישראל, וכן כשיבא משיח צדקינו כתיב (ישעיה נ"א, ד') תורה חדשה מאתי תצא לכן קורין עשרת הדברות בשבת נחמו: ספר קדושת לוי - לשבת נחמו

לא תוסיפו וכו' ולא תגרעו ממנו. בשם הרב מהרש"ב מפשיסחא זלל"ה כתיב לא תוסיפו ולא תגרעו, הא לקמן בפ' ראה (דברים י"ג) כ' ג"כ פ' זה ופי' הוא דזה הוא הבטחה כי אם שאין אדם בשלימות ביראת ד' אזי צריך גדרים הרבה ולכן נתוסף עלינו חומרות וגדרים הרבה אבל מי שלבו שלם ביראת ד' אזי אין צריך לזה, וזה הוא שכתוב מקודם ואתם הדבקים בד' וא"כ לא תוסיפו הוא הבטחה שלא תצטרכו לזה ולא תוסיפו שבפ' ראה הוא מכוון על ענין המצות שלא תוסיפו ולא תגרעו וכו': ספר שיח שרפי קודש

או יבואר, ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום. הכלל הוא, כי הא דאמרינן (עירובין כ"ב.) היום לעשותן ומחר לקבל שכרן. באמת עיקר השכר הוא למחר אבל כשאדם עושה מצוה ולומד תורה אזי מגיע לו חיות מעשיות המצות והתורה והשכר זה היום והחיות הוא היראה שמגיע לאדם מעשיות המצות והתורה, ומיראה זוכה לחכמה כנאמר (איוב כ"ח, כ"ח) הן יראת ה' הוא חכמה והחכמה תחיה בעליה. וזהו הפירוש ואתם הדבקים בה' ד', כשאדם מדבק עצמו בהקב"ה אזי עיקר השכר הוא למחר אבל החיות שמגיע לו מעשיות המצות הוא היום. וזה חיים כולכם, החיות מהמצות והתורה הוא היום: ס' קדושת לוי

ראה למדתי אתכם חוקים ומשפטים כאשר ציוני ה' כו', פי' אף שהאבות ג"כ קיימו כל התורה, ולמדו אותה לבניהם כדאיתא במדרש, אך קודם שנצטוו מפי מרע"ה היו אינם מצווים ועושים, ועכשיו חידש להם מרע"ה שיהיו מצווים ועושים שזה גדול מאינו מצווה ועושה: ספר מי השילוח

על התורה ועל העבודה

רק השמר לך ושמור נפשך מאד וגו'. בשם הה"ק החוזה מלובלין זי"ע, הפי', רק מיעוט הוא השמר לך היינו גופך לשמור מעט, ושמור נפשך מאוד, ועיקר לשמור הנפש, והבן, (מצאתי בס' טהור רעיונים עה"ת בשם הה"ק הרבי מלובלין זי"ע): ספר שיח שרפי קודש

בפסוק שמור את יום השבת. השמירה להיות מוכן לקבל קדושת השבת וזה בכח יצ"מ וזכרת כי עבד היית והקב"ה הוציאנו להיות כלי מוכן לקבל קדושת השבת ולכן בפ' זכור לא כ' זה הטעם כי אז היו בתכלית החירות היו מוכנים אל השבת והבינו עיקר בחי' השבת כי ששת ימים עשה כו' וינח ביום השביעי. אבל בחי' שמור היא לעולם גם בגלות שאנו רחוקים ממנוחת השבת צריכין לשמור ולהשתוקק אל החירות ע"י זכירת יצ"מ לבא אל בחי' השבת. ואחז"ל כל שישנו בשמירה ישנו בזכירה: ספר שפת אמת - שנת תרס"ד

ומ"ש בשבת וזכרת כי עבד כו' ע"כ צוך כו' לעשות כו' השבת המהר"ל פי' שזה טעם על שהשבת מיוחד לבנ"י דוקא. אך גם בקידוש אומרים זכר ליצ"מ והוא כנ"ל שבשבת יש בחי' גאולה שמתגלה התחדשות תוך הטבע כנ"ל: ספר שפת אמת - ל"ד

בפסוק לא מרובכם כו' כי אתם המעט כו'. תמוה אם כפשוטו מה קאמר לא מרובכם הואיל ואינם מרובים כלל. ובמדרש ממעטין עצמם כו'. וי"ל ביאור הענין שיש לבנ"י ב' הבחי'. כשהם במעלה הם מרובים מכולם. אך כשיורדים הם מועטין מכולם. והטעם שא"י לקבל חיות מסט"א כמו כל האומות. ולכן כשאינם במקומם אין להם קיום. ובאמת זו הבחי' היא עדות למעלות בנ"י. והיא יותר זכות מבחי' המרובה. כי הריבוי שיש להם הוא מצד טובו ית' עמנו להשפיע לנו כיד המלך לאוהביו. אבל זו הבחי' שאין לנו בגלות קיום ע"י שאין רוצין לקבל חיות רק מהשי"ת כמ"ש אם שכחנו כו' ונפרוש כפינו לאל זר כו'. וז"ש לא מרובכם כו' כי החשיבות אינו מצד הריבוי רק מצד המיעוט. והאמת כי בגלות ניכר כח ישראל וגם הגאולה שיהי' במהרה יהי' ג"כ בזכות זה שסובלין הגלות כראוי. וזה צריך כל איש לידע כי בוודאי הקב"ה יגאל אותנו בקרוב. אבל אופן גוף הגאולה זה תלוי בעבודתינו בגלות כי מי שטרח בע"ש כו'. ובגלות היא ההכנה להגאולה. והשי"ת יזכנו לעבדו בכל כוחנו כדי שיהי' הגאולה עצה"י טוב. וז"ש יה"ר שנשמור חוקיך כו' לימות המשיח כו': ספר שפת אמת - שנת תרל"ה

כי ישאלך בנך מחר לאמור מה העדות כו', אשר צוה ה' אלקינו אתכם, היינו שישאל מפני מה בחר ה' אלקים בנו בגודל אהבתו, לכן תשיב לו עבדים היינו, היינו שהיינו מדוכים, ודרך הש"י לשכון את דכא ושפל רוח כמ"ש מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח, וכאשר הש"י יחל להושיע יושיע בגודל תקופתו:

וצדקה תהי' לנו, תרגומו וזכותא תהא לנא, זכותא היינו שהש"י מעיד על מעשינו הי הם זכים מעומק הלב, כי גוי הנותן סלע לצדקה ע"מ שיחי' בנו הרי זה רשע, ובישראל הרי זה צדיק גמור, והוא מפני שהקב"ה מעיד על מעמקי לבנו שהם מזוככים כרצונו: ספר מי השילוח

חמשה עשר באב

איתא בגמרא לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיוה"כ שבהם בנות ישראל יוצאות בכלי לבן שאולים וחולות בכרמים. וכפי כל הטעמים דאיתא שם בגמרא : **ונוכל** לומר עפ"י הקדמה שאמר הרב הקדוש מאפטע זצ"ל חמשה עשר באב"ב הוא הפירוש אות החמשה עשר שבאל"ף בי"ת. היינו סמ"ך שהוא עשוי עגול כמחול וכדאיתא עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים. ובזה אין אדם מתקנא בחבירו כי במחול כולם הם בשוה :

ועוד אומרים בשם הרב הקדוש ר' זוסיא זצוק"ל. חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן כו' פי' שם י"ה שהוא עולה בגימטריא חמשה עשר פוטר כל הצרות מישראל. ולפי ההקדמות הנ"ל נוכל לומר בכאן ג"כ. חמשה עשר באב פי' באל"ף בי"ת. היינו שם י"ה. ולא היו ימים טובים לישראל כמו זה השם וכיוה"כ. כי חדא מילתא היא והבן: וכו': ספר בית אהרן

או יבואר, לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב שבו פסקו עצי המערכה. (תענית ל ע"ב) ונראה לדקדק תיבות לישראל לכאורה הוא מיותר. והנראה, דהנה ישראל אין מברכין כי אם על דבר השלם כמו שמברכין על קידוש הלבנה בעת מלואה, דהיינו שמתחיל להתמלאות שהוא עת השלימות. ולכאורה כאן בט"ו באב תש כוחו של חמה בעצי המערכה ולמה הוא יום טוב לישראל. אך כשישראל מונין ללבנה והאומות לחמה ונמצא לישראל הוא יום טוב כשתש כחה של חמה. וזהו לא היו ימים טובים לישראל, לישראל דייקא, כי אז תש כחה של חמה וסימן רע לאומות העולם ולישראל יום טוב כמו בקידוש לבנה: ספר קדושת לוי

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi – chizuk@chizuk.info
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally in Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #825

לזכות ולרפו"ש הרב דוד בן שימא פיינשטיין בתשח"י
לזכות ולרפו"ש דודי הרב רפאל אליהו בן אסתר בתשח"י
לזכות ולרפו"ש דודי הרב דוד בן קילא בתשח"י

לזכר נשמת מורינו ורבינו הרב יהושע מרדכי אהרן
בן עט"ר מורינו ורבינו ר' יונה זצ"ל - נלב"ע ט"ז אב תש"ס תנצב"ה
הונצח ע"י מתפללי ביהכ"נ תפארת צבי - לאס אנדזשעלעס

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" בענגליש, מכמה שנים